

statně činiti vydání proti dodatečnému schválení, žalující okres vůči žalovanému odvolávati se nemůže, poněvadž tato instrukce měla by povahu jakési tajné plné moci a jako taková neměla by účinku na práva žalovaného (§ 1017 obč. zák.). Z tohoto právního hlediska jest tedy v první řadě rozhodující, jak znělo usnesení okresního zastupitelstva ze dne 28. listopadu 1914. Žalovaný nabízel důkaz v tomto směru, který však nebyl připuštěn. Po případě bylo by rozhodujícím, zdaž odměna ujednaná mezi okresním výborem a žalovaným a tomuto vyplacená byla přiměřena či nic. Žalovaný to tvrdí a nabízel důkazy o přiměřenosti, žalující okres popírá přiměřenost namítaje, že výplata 3308 K 61 h, jejíž vrácení na žalovaném se domáhá, byla nejen formálně neoprávněna, nýbrž i věcně neodůvodněna. Posléze mohla by pro spor nabýti významu též otázka, zda z prací žalovaného, jejichž zaplacení se odmítá, vzešel snad užitek, žalujícím okresem přijatý (§ 1016 obč. zák.), v kterémžto směru žalovaný poukazoval již v první stolici k tomu, že jeho projekty byly jako projekty nouzových silnic ministerstvem veřejných prací přijaty, státní subvence žalujícímu okresu povoleny a stavební práce mají býti započaty. Soud odvolací však právě tak, jako soud první stolice ze svého právního hlediska s těmito otázkami vůbec se nezabýval. Z toho jest patrné, že pokud jde o otázku věcné odůvodněnosti vyplacené odměny jest tu též další uplatňovaný důvod odvolací čís. 2 § 503 c. ř. s.

Čís. 471.

Na tom, kdo hledě k daným okolnostem, zachoval péči, již obyčejně lze na každém požadovati, nemůže domáhati se náhrady ten, kdo utrpěl škodu tím, že sám nedbal obyčejné péče, již mu hledě k daným okolnostem a dle jeho osobních poměrů náleželo šetřiti.

(Rozh. ze dne 30. března 1920, Rv I 153/20.)

Žalobkyně, nájemnice u žalovaného, jež trpěla již po drahnou dobu občasnými záchvaty padoucnice, stížena byla perouc ve světlíku domu prádlo, novým zachvatem, upadla na ostrou hranu skleněné tabule, již žalovaný měl u zdi světlíku postavenou a poranila se. Žalobu domáhající se náhrady škody procesní soud první stolice zamítl. Důvody: Žalovaný majitel domu může užívati svého práva v mezích zákonných a není práv ze škody, jež jinému z toho vzejde (§ 1305 obč. zák.). Žalovaný, jsa sklenářem, byl zajisté oprávněn, by ve světlíku svého domu složil skleněné tabule, ač nájemníci používali světlíku jako průchodu ku vedlejším místnostem (špižírně a t. d.). Jest sice pravda, že ten, kdo by v noci vstoupil do světlíku, mohl na tabule naraziti a se poraniti. Žalobkyně se však poranila, když prala za dne ve světlíku prádlo, ač to nájemníkům nebylo dovoleno. Jednala tudíž na vlastní nebezpečí, tím spíše, kdyžť jí bylo známo, že občas trpí záchvaty padoucnice, a měla proto si počínati co nejopatrněji. Jde tu o náhodu, jež postihla osobu žalobkyně (§ 1311 obč. zák.) a nelze činiti žalovaného zodpovědným za její úraz. Odvolací soud uznal nárok žalobkyně z polovice důvodem po právu. Důvody: V tom, že žalovaný postavil ve světlíku skleněnou tabuli a to ostrou hranou vzhůru, věda, že světlík používán je více osobami, mezi nimi též ženou, o níž bylo mu známo, že jest stížena padoucnicí, dlužno spatřovati opomenutí povinné bdělosti ve smyslu § 1294 obč. zák. Na-

proti tomu jest přičísti žalobkyni za zavinění, že, vědouc, že jest stížena padoucníci, neprohlédla pozorně místo, kde prala, nežli se dala do praní, práce to vzhledem k její nemoci zajisté namáhavé. Kdyby tak byla učinila, byla by postřehla skleněnou tabuli a byla by se proto postavila na druhou stranu necek, kde si pádem nemohla tak ublížiti. Jsou tudíž nehodou vinny obě strany a, ježto nelze stanoviti stupeň jich zavinění, postihují je následky úrazu dle § 1304 obč. zák. stejnou měrou.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek soudu první stolice.

D ů v o d y:

Odvolací soud činí vzhledem ku stavu věci a v odporu se zjištěním, že za dne ze způsobu uložení skleněných tabulí nikomu nebezpečí nehrozilo, neprávem závěr, že postavení rozbité tabule ostrým hrotem nahoru při zdi na dvoře, kudy i žalobkyně, padoucníci stížena, chodívá, bylo činem, o němž každý seznati může, že jím přivoděno a zvýšeno může býti nebezpečí pro tělesnou bezpečnost osob tam chodících. § 1295 obč. zák. stanoví ručení za vinu. Ze zvláštních norem následujících §§ pak vyplývá, že zákon vyžaduje na každém jen obyčejný, nikoli mimořádný stupeň bedlivosti, což ostatně plyne i z jiných ustanovení, jimiž se ukládá určitým osobám ručení za jich úkony, jako se vyžaduje na př. na poručníkovi bedlivost poctivého a pilného hospodáře při správě poručencova jmění (§ 228 obč. zák.), na poživateli pečlivost dobrého hospodáře při udržování věci v původním stavu (§ 513 obč. zák.). Postavil-li tedy žalovaný tabule ke zdi tak, že, jak zjištěno, za dne — a úraz stal se za dne — nikomu nebezpečí z toho nehrozilo, a kázala-li již obyčejná opatrnost každému, by v noci beze světla přes úzký světlík nechodil, učinil tím v tomto případě povinnosti své zadost. Poškozený ovšem musí jako žalobce prokázati, že škoda jeho bezprostředně nebo důsledně jest následkem zavinění neb i spoluzavinění žalovaného, a tu dlužno uvážiti, že i žalovanému bylo známo, že žalobkyně jest stížena padoucníci nebo křečemi občas se dostavujícími. Tato okolnost však zavinění na straně žalovaného nezakládá. Žalobkyni zajisté lépe než žalovanému bylo známo, jaké záchvaty se u ní občas vyskytují a kdy přibližně by se dostaviti mohly. Volila-li, používajíc mimo dosah svých práv nájemních světlíku k praní prádla, bylo podle její vlastních zkušeností na ní, by volila onu stranu, kde by v případě možného záchvatu nebyla vydána nebezpečí, že upadne do skleněných tabulí bezprostředně nedaleko od jejího stanoviště složených. Dbal-li však žalovaný, jak dolíčeno, oné obyčejné pečlivosti bedlivého hospodáře, jaké po něm zákon vyžaduje, a postavila-li se naproti tomu žalobkyně vzhledem ke zkušenostem o svých záchvatech neopatrným ba lehkovážným způsobem na místo, kde jí při případném záchvatu hrozil pád na skleněné tabule, pak nemůže žalovaný, zachovav mu uloženou míru pečlivosti, býti činěn spoluzodpovědným za nehodu, neobyčejně neopatrnou žalobkyni stihnuvší. Tu míru pečlivosti, kterou žalobkyni kázal její zvláštní stav zdravotní, mohl právem žalovaný u ní předpokládati a proto nelze jemu přičítati, že by byl při svém, obyčejnou míru bedlivosti zachovávajícím jednání věděl nebo věděti mohl, že poškozující konkrétní událost nastati může. Nehoda tato ovšem nepostrádá příčinné souvislosti s uložení skla se strany žalovaného, avšak příčinnost není jediné směrodatnou,

neboť pak by byl rozsah povinnosti k náhradě zcela nedozírný. Ježto však i za této nepopíratelné příčinné souvislosti nelze, jak řečeno, žalovanému, zákonné míry opatrnosti šetřivšímu, přičítati, že by byl vědět mohl, že žalobkyně nezachová ani obyčejné, tím méně pak zdravotním jejím stavem jí ukládané zvláštní míry opatrnosti, nelze na jeho straně shledati ono spoluzavinění, jež shledal při něm soud odvolací.

Čís. 472.

Přípustným jest rekurs do usnesení odvolacího soudu, jímž z důvodu právoplatně již rozsouzené rozepře byl rozsudek prvé stolice zrušen a žaloba odmítnuta.

Obhájce manželského svazku jest oprávněn, napadnouti rozsudek, jímž žaloba o rozluhu byla zamítnuta z důvodu, že manželství bylo již právoplatným rozhodnutím cizozemského soudu rozloučeno.

Změny v státním občanství nebo domovském právu manžela, k nimž došlo po rozvodu manželství, nemají vlivu na státní občanství a domovské právo manželky.

(Rozh. ze dne 30. března 1920, R II 18/20.)

V roce 1892 bylo rozvedeno v tuzemsku manželství katolíků, oba manželé byli tehdy tuzemci. Manžel odebral se po té do Německa, kdež bylo manželství jeho na žalobu manželky rozsudkem zemského soudu v Saarbrückenu ze dne 8. listopadu 1900 z viny manželovy rozloučeno. Žalobě manželčině, podané v tuzemsku v r. 1919, by manželství bylo rozloučeno pro hluboký rozvrat, procesní soud prvé stolice vyhověl, shledáv uplatňovaný důvod opodstatněným. Odvolací soud rozsudek soudu prvé stolice zrušil a žalobu odmítl. Důvody: Rozsudkem zemského soudu v Saarbrückenu ze dne 8. listopadu 1900 jest zjištěno, že manželství bylo tímto rozsudkem již rozloučeno. Rozsudek nabyt právní moci. Rozsudkem tím a přednesením stran má odvolací soud dále za zjištěno, že manželé v době, kdy vešli ve svazek manželský, byli římskokatolického vyznání a tuzemští státní občané. Manželství bylo výměrem zemského soudu v Brně ze dne 31. května 1892 od stolu a lože rozvedeno. Žalovaný vystěhoval se pak do Německa, vystoupil podle osvědčení okresního hejtmanství v Mikulově ze dne 27. června 1897 ze státního svazku rakouského a nabyt naturalizační listinou ze dne 10. dubna 1900 pruské státní příslušnosti. Tím se stala i žalobkyně jako jeho manželka příslušnicí pruskou. V době, kdy rozsudek zemského soudu v Saarbrückenu byl vynesena, měl žalovaný své řádné bydliště v Německu, žalobkyně bydlela v tuzemsku. Teprve později nabyt žalobkyně opět tuzemského státního občanství. Jde tudíž o rozluhu manželství cizozemců v cizozemsku. Její právní účinek jest dle §§ 34 a 37 obč. zák. posuzovati dle cizozemského práva, a netřeba zkoumati, zdali by také podle tehdejšího tuzemského práva bylo bývalo lze manželství rozloučiti, poněvadž manželství cizozemců nemůže od tuzemského úřadu přiznán býti účinek větší neb déle trvající, než jaký jemu přiznává vlastní stát, jenž v prvé řadě jest povolán, by chránil svá státní zařízení a manželství svých příslušníků. Zemský soud v Saarbrückenu byl podle § 606 něm. c. ř. s. k rozhodování v této věci příslušným a rozluha byla podle tamnějších